

polpenzion) ter okoli 8000 ITL (vstopnina). **Prijava:** do 12. 3. 1992.

● ENODNEVNA EKSKURZIJA NA BREŽIŠKO POLJE (18. 4. 1992). **Cena:** 280 SLT člani, 320 SLT nečlani. **Prijava:** do 9. 4. 1992.

● DEVETDNEVNA EKSKURZIJA NA SARDINIJO (25. 4. do 3. 5. 1992). **Cena:** predvidoma 15 000 SLT. **Prijava:** od 10. 2. 1991 dalje.

● ENODNEVNI PLANINSKI POHOD PREKO BANJŠČIC (23. 5. 1992). Planinski pohod bo potekal po sredini Banjške planote - najbolj nerazvitega dela občine Nova Gorica. Najprej bomo obiskali jugozahodni del planote, kjer so naravni pogoji za kmetijstvo zaradi tankih plasti terciarnih kamenin še znosni. V severozahodnem, najvišjem delu Banjščic v Zgoranjem Lokovcu se bomo srečali s svojevrstno kulturno kraško pokrajino, ki je nastala v ekstremnih reliefnih razmerah. Odhod avtobusa izpred Univerze v Ljubljano bo 7. uri. Pričetek osemurne hoje pa bo na Sveti gori pri Novi Gorici. Pešpot nas bo nato vodila mimo Vodice, Grgarskih Raven in Bat ter po zaselkih naselja Banjščice do Kala nad Kanalom. Od tu se bomo povzpeli na najvišji vrh Lašček (1071 m) ter se nato spustili v Zgornji Lokovec. Sledi povratek preko Čepovana in Mosta na Soči ter Idrije v Ljubljano. Opozorjamo na pripravljenost za osemurno pešačenje z ustrezno planinsko opremo. **Prijava:** do 8. 5. 1992. **Okvirna cena:** člani 10 DEM, nečlani 12 DEM v tolarški protivrednosti po tečaju NBS.

● ENODNEVNA EKSKURZIJA NA JELOVICO IN V JAMO POD BABJIM ZOBOM (20. 6. 1992). **Cena:** člani 10 DEM, nečlani 12 DEM v tolarški protivrednosti po tečaju NBS. **Prijava:** do 11. 6. 1992.

● PETNAJSTDNEVNA EKSKURZIJA (ODPRAVA) PO ZDA (avgust 1992). Ekskurzija bo časovno usklajena s Svetovnim geografskim kongresom. Predvidena je tura po zahodnem delu ZDA (Washington, Denver, Naciopnalni park Skalnega gorovja, Grand Teton, Yellowstone, Veliko slano jezero, Las Vegas, Grand Canyon, Painted desert, Dolina spomenikov, Mesa Verde, Silverton). Natančnejši program te izredno zanimive ekskurzije je na voljo v Zemljepisnem muzeju. **Organizacija:** dr. T. Gosar (v Ameriki), tu ga zastopa M. Krevs na Oddelku za geografijo FF. **Prijava:** od 1. 2. do 1. 3. 1992. **Okvirna cena:** glede na število udeležencev in tečaj ameriškega dolarja med 1500 in 2500 USD.

Za vse ekskurzije se prijaviti najkasneje do datuma, ki je naveden v programu. Prijavite se lahko osebno v Zemljepisnem muzeju na Trgu francoske revolucije 7 med 9.00 in 13.00 ter 15.30 in 18.30 (tel. 213-537), ali pa na isti naslov pošljete prijavnico (objavljena je bila v prvi številki za leto 1991), ki ji priložite ček ali kopijo položnice. Prijava brez hkratnega plačila ne velja. Vsak udeleženec dobi kratek vodnik. Studentje imajo pri ekskurzijah po Sloveniji poseben popust. V primeru podražitve prevozov ali spre-

mebe deviznega tečaja bomo morali podražiti tudi ekskurzije. V primeru odjave vsaj en dan pred ekskurzijo vrnemo 50 % vplačanega denarja. Udeleženci potujejo na lastno odgovornost. Objavljamo še številko žiro računa LGD: 50100-620-133 05 1010115-1620908.

POZDRAVLJENA SLOVENIJA

Milan Orožen Adamič

Založba Mladinska knjiga je ob proglasitvi samostojne Slovenije junija 1991 izdala privlačno knjigo z gornjim naslovom. Jedro knjige je besedilo s številnimi atraktivnimi barvnimi fotografijami iz znanega in priljubljene Atlasa Slovenije, ki ga je napisal Stane Peterlin. Kot širši uvod je dodan pojlubno napisan splošen pregled Slovenije, ki sta ga napisala Karel Natek in Drago Perko z Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in ga naslovlila Razgled po pokrajini. Uvod vsebuje tudi vrsto preglednih tabel. Knjiga je bila natisnjena v slovenskem, nemškem (Grüße aus Slowenien, Ein Rundblick) in angleškem jeziku (Greetings from Slovenia, Overview of Slovenia) in je zato primerno darilo za vaše geografske znanke doma in v tujini. Dobite jo lahko v vseh knjigarnah.

THE TIMES ATLAS SVETA CANKARJEVA ZALOŽBA

Maja Topole

Leta 1988 je najuglednejša založniška hiša Times Books Ltd. prvič predstavila družinsko, priročnejšo izdajo sicer precej zajetnejšega Atlasa sveta. Atlas vsako leto ponatisnejo. Že tri leta za izvirnikom smo to dragoceno delo prejeli tudi v slovenskem prevodu. In ne le to: kot smo vajeni pri drugih tematskih Timesovih atlasih zadnjih let, tudi zdajnega, družinskega, sestavlja poleg originalnega naš domači del, kjer so Slovenija, nekdanja Jugoslavija, bivše jugoslovanske republike in sosednje dežele predstavljene natančneje.

Atlas je namenjen zares širokemu krogu uporabnikov, saj bo koristil tako pri šolskem delu kot pri prebiranju dnevnih poročil, pomagal pa bo tudi pri načrtovanju popotovanj.

Prvi del vsebuje:

- osnovne statistične podatke in geografsko oznako vseh svetovnih držav in ozemelj po abecednem redu,
- velikostne primerjave celin, otokov, oceanov, morij in jezer (tudi grafične), metropolitanskih območij, vrhov, rek in porečij,
- reliefne karte celin,
- tematske karte sveta (tektonske, klimatske, vegetacijske, gospodarske, demografske, politične),

● zemljevide vseh držav sveta oziroma številnih regij v različnih merilih.

V tem, sicer izvornem Timesovem delu atlasa, pomenita poseben prispevek slovenjenje in transkripcija določenih zemljepisnih imen. Na osnovi pravil novega slovenskega pravopisa so ju izvedli naši strokovnjaki, geografi. Slovenjena imena so zapisali za vse države (razen za tiste, katerih imena izhajajo iz osebnih imen), za vse celine in oceane. Razen tega pa so prevedli ali slovenili tudi pomembnejša ali bolj poznana imena rek, krajev, pokrajin in podobno, še posebej, če vsebujejo obče ime (gora, jezero, zaliv, rt, preliv ...), ali pa če slovenska imena zanje obstajajo in se splošno uporabljajo. V večini primerov so slovensko ime navedli v oklepaju pod originalnim imenom. Pogrešamo pa zapis originalnega imena poleg poslovenjenega tudi v uvodnem pregledu držav in ozemelj. Seveda pa je pri tem težko biti dosleden in postaviti meje, do kam še prevesti ali sloveniti; vendar lahko ocenimo, da je to prevajalcem kar dobro uspelo.

Drugi del se glede zasnove zgleduje po prvem, izvornem. V uvodu sta v krajšem tekstu predstavljeni Slovenija in Jugoslavija. Velikostne primerjave so izvedene v okviru Jugoslavije. Številnim tematskim kartam Jugoslavije sledijo zemljevidi posameznih jugoslovanskih republik, tem pa zemljevidi sosednjih držav, ki naj bi jih prav tako bolje poznali.

Atlas je nastajal v času burnih dogajanj po svetu, še posebej pri nas. Avtorji so se trudili sproti upoštevati nastale spremembe, a ker so se vrstile še po končani redakciji, lahko ponekod naletimo na odstopanja od dejanskega stanja. To je tudi vzrok, da Slovenija ni predstavljena obširneje. Zemljevidu v merilu 1:500 000 v dveh delih sta dodani še karta obstoječe upravne razdelitve Slovenije in karta Slovencev po svetu. Pri morebitnem ponatisu atlasa tako pričakujemo samostojen in obširnejši prikaz Slovenije z več tematskimi kartami.

Zadnji del atlasa sestavljajo slovarček najpogosteje uporabljenih geografskih izrazov in ločena seznama imen Timesovega in domačega dela kart. Vsekakor nam je delo izredno dobrodošlo, saj je praktično in pomeni prvi slovenski prevod Timesovega atlasa znane kvalitete.

GEOGRAPHICA SLOVENICA 22

Marjeta Natek

Geographica Slovenica 22 je izšla v dveh delih in objavlja povzetka magistrskih del Mirjam Požeš: Razvoj podeželskih naselij v občini Koper in Branka Pavlina: Sodobne spremembe kmetijske rabe tal v izbranih obmejnih pokrajinskih enotah Primorske Slovenije.

Prvi del obravnava zgradbo in obliko podeželskih naselij in njun pomen pri načrtovanju nadaljnjega prostorskega razvoja teh naselij. Ugotovljena in prikazana so osnovna pravila, po katerih so znotraj vasi razporejeni objekti, dvorišča, ceste in trgi, vrtovi in druge površine. V medsebojni povezanosti in prepletenosti tvorijo ti elementi specifično zgradbo in obliko istrske vasi. Analizirana je tudi zgradba novih delov vasi in prikazane so tiste razlike v zgradbi, ki spreminjajo identiteto in prekinjajo kontinuiteto razvoja teh vasi. Avtorica je tudi opozorila na neustrezne bivalne razmere in nekatere socioekonomske značilnosti, ki so dejavnik praznjenja in propadanja starih, spomeniško zaščitenih vasi. Nakazala je tudi nekatere potrebne ukrepe, s katerimi bi lahko ugotovljene negativne procese zaustavili ali preusmerili.

Drugi del prinaša izsledke raziskave novejših sprememb kmetijske rabe tal v štirih pokrajinskih enotah Primorske Slovenije: v Goriških Brdih, v Spodnji Vipavski dolini, na Krasu in v Koprskem primorju. Avtor ugotavlja obseg in vrsto sprememb rabe tal z interpretacijo letalskih posnetkov iz let 1975 (osnovno stanje) in 1986/88 (primerjalno stanje). Ugotovljene spremembe uvodoma osvetljujejo primernost uporabe metod in tehnik daljinskega zajemanja podatkov v agrarnogeografskih raziskavah. Pomenijo mnogo več kot le nadomestilo za pogosto neažurne in netočne statistične in katastrske podatke o kmetijski rabi tal. Avtor je podatke dopolnil z anketiranjem, intervjuji in opazovanjem na terenu, na osnovi česar je prikazal in ovrednotil vzročno-funkcijsko povezanost sodobnih sprememb rabe tal z naravnimi in družbenimi značilnostmi Primorske Slovenije. Pri tem je razviden poudarek na socialnogeografski in behavioristični geografski metodi. Avtor ugotavlja, da imajo odločitve posameznikov primarno vlogo pri spreminjanju kmetijske rabe tal.

STATISTIČNI PODATKI ZEMLJIŠKEGA KATASTRA

Drago Perko

Za vse, ki vas zanimajo statistični podatki o zemljiškem katastru, je na osnovi podatkov občinskih geodetskih uprav Republika geodetska uprava izdala 24 strani dolgo publikacijo (žal le v nakladi 120 izvodov), ki vsebuje pregledno karto območij občinskih in medobčinskih geodetskih upravnih organov, preglednico s statističnimi podatki o površinah katastrskih kultur in ostalih vrst rabe tal po upravnih občinah s sumarnikom za Republiko Slovenijo (ločeno za družbeni in zasebni sektor) za stanje 31. 12. 1990, podobno preglednico s statističnimi podatki o katastrskem dohodku in še prikaz gibanja površin po podatkih zemljiškega katastra med letoma 1960 in 1990.